

TILICHO 83

Trekking voltant els Annapurnes i
Windsurf a 4.970 metres d'altura,
al cor de l'Himàlaia del Nepal

Fermín Tarrés

Mascota de l'expedició, un ieti "surfero", altrament anomenat "Abominable home de les neus". Té un estil proper a un gnom finlandès, amb casquet de neu i peus gegantescos, amb moquet al nas i mirada tendra. Va equipat amb un arnés, per poder penjar-se del windsurf a l'hora d'escorar i desafiar les aigües i els vents gelats de l'Himàlaia. Aquesta mascota va estar realitzada per una il·lustradora de Barcelona, amiga d'en Pipe. Era tota una declaració d'intencions, que generava il·lusió i desbordava disseny i modernitat.

TILICHO 83

40è ANIVERSARI

Trekking voltant els Annapurnes i
Windsurf a 4.970 metres d'altura,
al cor de l'Himàlaia del Nepal

**(Rècord Guinness de navegació
a màxima altura)**

Fermín Tarrés

TILICHO 83

Fermín Tarrés

Primera edició: desembre de 2025

© del text: Fermín Tarrés

© de les fotografies: Fons Fermín Tarrés

© dels arranjaments del text i revisió d'estil: Pau Lanao i Enric Soler

Correccions ortogràfiques i gramaticals: Núria Solano

Disseny de les cobertes i maquetació: Sir Gawain & Co.

© 2025 Tushita edicions

www.tushitaedicions.com

info@tushitaedicions.com

Imprès a: Ulzama Digital

ISBN: 978-84-129774-6-2

Dipòsit legal: B 23800-2025

Thema: SZC, SPG, DNBA, 1FKN, 2ADC, 3MPQX

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió a través de qualsevol mitjà, bé sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament o d'altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

Fotografia de coberta: L'equip, davant del llac Tilicho. (©Fons Fermín Tarrés).

Fotografia de contracoberta: Expedicionaris a Katmandú, amb les planxes de windsurf presidint la comitiva, a punt d'emprendre la marxa d'aproximació cap al llac Tilicho (©Fons Fermín Tarrés).

ÍNDEX

Introducció. Nota de l'autor		7
Posant-se en forma...		8
Pròleg		9
la mili. Any 1983. A l'edat de 25 anys		11
Fi de carrera d'enginyers industrials. De Barcelona a l'Índia (1975-1981)		14
Els protagonistes		15
Planificant l'expedició		22
Itinerari del trekking		24
Decidir la ruta per arribar al Tilicho		26
El 10 de setembre. Preparatius a Katmandú		29
El 3 d'octubre		31
Casino, télex, religió dali i síndrome Castafiore		33
En marxa!		45
Els Portadors		62
Acostumats al ritme de la marxa		65
Amb neu fins als genolls		84
Per fi... el llac Tilicho!		105
La navegació		112
La baixada i el caos		133
Epíleg: Què va suposar aquesta expedició, a l'època?		143

INTRODUCCIÓ. NOTA DE L'AUTOR

A primers de desembre del 2024 m'aturo a la llibreria Ulysus, especialitzada en viatges (l'avatar gironí de Altair, la llibreria de viatges de Barcelona) i veig un llibre sobre l'expedició al Kilimanjaro, de fa molts anys, feta amb motos Bultaco, una aventura ben estrafolària en aquell temps. Això em porta a preguntar quina editorial podria estar interessada a editar un llibre sobre una altra estrafolària aventura, en aquest cas feta al Nepal en la què jo hi vaig participar (d'això també en fa molts anys...). I vet aquí que Tushita Edicions m'engresca a recuperar els escrits i algunes fotografies d'aquella expedició (hi ha un miler de diapositives). Una primera trobada molt engrescadora amb Enric Soler, l'editor, va instar-me a posar-hi fil a l'agulla i, més endavant, a editar el text i les imatges, utilitzant els mitjans actuals (Internet, programa de maquetació, correctors, sistemes d'impressió, etc.).

I doncs, aquí teniu el llibre!

FERMÍN TARRÉS,
Girona, octubre 2025

POSANT-SE EN FORMA...

Pocs mesos abans d'iniciar el trekking dels Annapurnes, posant rumb cap al llac Tilicho, a 5.000 metres, alguns expedicionaris es posaven en forma. En la imatge em veieu a mi, en Fermín, al cim del Balaitous, un dels pics més alts dels Pirineus, un tres mil situat al vessant francès, a la zona fronterera. Per aquell temps (corria l'any 1983) tenia vint-i-cinc anys. Allò d'anar fins als 5.000 metres d'altura em semblava una cosa seriosa. I, de fet, no havia passat mai dels 2.000 metres, potser en algun aplec de la comarca de la Garrotxa, en alguna ermita reculada (Santa Bàrbara, Sant Just, Santa Perpètua...). Un dia vaig saber que uns amics del Centre Excursionista de Santa Coloma de Farners anaven a fer el cim del Balaitous, i sense dubtar ni un segon m'hi vaig afegir. Érem una colla de sis o set expedicionaris, ara no recordo els detalls ni els dies ni la ruta... tampoc recordava que hi hagués aquesta imatge; però sí que sembla que l'expedició va existir!

PRÒLEG

El mes d'octubre de l'any 1983, d'això fa més de quaranta anys, tres catalans i un francès assolien un nou rècord mundial de navegació a vela a màxima altura. Havien pujat fins al llac Tilicho, enclavat al cor de l'Himàlaia, a 4.980 metres d'altura per solcar, per primera vegada a la història, les seves aigües amb una planxa de surf a vela.

Fou una aventura carregada d'il·lusions, esperances, anècdotes inhabituals i sort; i alhora va ser una tasca difícil i complicada, degut a diferents circumstàncies. Juan Ojeda, Felipe Martí, Philippe Levrel i Fermín Tarrés hi posaren la música, Bic-marine, la lletra, i les neus eternes de l'Himàlaia en foren el necessari teló de fons.

Després de quaranta anys de tenir tota la documentació en repòs, ara ens hem trobat amb la possibilitat de realitzar aquest llibre-documental, amb la il·lusió de repetir l'aventura, des de l'ordinador, o qui sap si amb 40 kilos de més i una il·lusió regenerada... el mes d'octubre hi tornem..., però ara amb enormes variants, sí, degut a la perspectiva del temps passat; però amb un esperit molt semblant.

Les qüestions que ara fan possible la impressió d'un document d'aquest tipus, abans eren del tot impensables: no existien els ordinadors, revelar fotografies era poc operatiu i car, i la impressió d'un llibre de qualitat es convertia en una proesa econòmica, a l'abast únicament de les editorials.

A part, l'interès que pot despertar aquesta aventura, en l'actualitat, són les imatges de les planxes de windsurf d'aleshores, una mica passades (i pesades!), donant una perspectiva un pèl *vintage* però alhora encantadora, al fet de dur a terme el que va ser considerada com l'expedició de navegació a vela fins al llac més alt del món.

Aquesta és una narració explicada en primera persona, on s'ha volgut mantenir el valor documental del relat. És la història d'una aventura de joventut, carregada de perills, angoixes i il·lusions, que finalitza amb un triomf, envoltada per les neus perpètues de l'Himàlaia.

Aquest relat documental no és una guia del trekking fet al voltant dels Annapurnes amb destí al llac Tilicho, ja que de guies ja n'hi ha, i de molt detallades. Tampoc segueix poble a poble el recorregut. Està escrit a batzegades, amb flaixos barrejats de sensacions, sense massa ordre però, això sí, resseguint l'itinerari seguit. Ja existeixen, també, relats cronològics novel·lats molt interessants i divertits que expliquen el dia a dia del trekking. Aquest relat s'ha basat en els reportatges que varen sortir publicats en diferents mitjans periodístics. Entre ells, el més llarg i de referència és el que es va publicar al *Presència*, la revista del *Punt Diari*, cap a principis de 1984, escrit per mi i transcrit amb notes simpàtiques i periodístiques de Pau Lanao, amic de correrries per la muntanya, bàsicament amb moto trial, cosa motivadora a l'època.

Amb la perspectiva actual, ben bé és com sortir del “túnel del temps”... Els mapes d'ara són preciosos i precisos, de tota mena de formats, mapes que apareixen al Google i que amb els navegadors et desplacen i et porten d'un lloc a un altre d'una manera extraordinària, en tres dimensions i amb aspecte real. En aquells moments de què us parlo, no existien mapes detallats de la ruta que perseguíem, especialment la desviació fins al llac Tilicho, que ara apareix com a opció dins del trekking al voltant dels Annapurnes. Fa quaranta anys feien aquest Tour dels Annapurnes uns 300 excursionistes a l'any (al Tilicho deuriem ser 30 senderistes a l'any, com a molt). Ara el fan unes 30.000 persones cada any! Però afortunadament al món encara hi ha molts llocs que són verges, inexplorats, de manera que potser hauríem de veure el costat positiu en què ens trobem.

FERMÍN TARRÉS, Girona, novembre de 2025.

LA MILI, ANY 1983. A L'EDAT DE 25 ANYS

No, no podia pas fer la mili... De cap manera!

Eren moments massa emocionants, viscuts amb una sensació de llibertat: viatges constants, totalment improvisats, en temps i destinació, per anar a passar un any o any i mig a Cartagena o allà on em manessin, a les ordres d'un "superior", fent tot allò que a ell li donés la santa gana, si esqueia, i vestit amb un uniforme amb el qual no m'identificava de cap manera i convertir aquell any en una incabable novatada, molt més real i crua que la dels col·legis majors.

No era pas una qüestió d'objecció de consciència. Això era un altre tema...

Aquell dia em trobava a la cua on m'havien de donar el *petate*, una mena de sac d'estructura circular i d'un diàmetre considerable que es tancava per dalt amb una corda que travessava unes argolles. Es veu que sorties d'allà "fet un home", amb el *petate* de color verd caqui a l'esquena, i el destí donat i assumit. En aquell moment, la incorporació al servei militar podia (i solia) ser per a molts joves l'inici d'una aventura irrepetible i intensa... però no pas per a mi. Jo ja havia passat sis anys de disciplina estricta estudiant el batxillerat intern als maristes de Girona, i després sis anys més a Barcelona, fent els deures i els colzes necessaris per aprovar la carrera d'Enginyeria Industrial. Val a dir que a Barcelona la disciplina era "la necessària i suficient", però no més.

Feia pocs mesos que havia aprovat el projecte de fi de carrera i acabava de tornar d'un parell de viatges a l'Índia, d'un o dos mesos cadascun, de manera que ara no podia pas deixar que es trenqués aquesta nova i entusiasmada inèrcia viatgera...

En un altre moment podia haver fet la mili; potser uns anys abans o al cap d'uns anys, però no aleshores. Com diu la cançó “The End” dels The Doors: *“I want the world and I want it... Now!”*

Havia visitat diversos doctors per demanar consell i ajuda. “Sense resposta”, era la resposta més habitual. La ceguera nocturna era un tòpic de l'època; els peus plans, el cor gros...; l'excedent de *cupo* o l'objecció de consciència, altres paràmetres a estudiar.

— *¿Alega usted algo?*

Jo, dirigit per una improvisació miraculosa, li vaig dir:

— *Me canso.*

— *¿Cómo, que te cansas?*

— *Me canso mucho y entonces no puedo seguir...*

Vaja! Acabava de convertir-me en un inici de dossier que es titulava: “Al·legacions al servei militar”. La possible malaltia era quasi inventada; o, almenys, jo no la coneixia fins llavors: “taquicàrdia paroxística”, que era una afectació referida a una acceleració del cor produïda per l'exercici físic... o no! I aquest “o no” era el que li donava la denominació “paroxística”.

No podia fer la mili... De cap manera!

Vet aquí que m'envien a l'hospital militar, juntament amb uns altres quintos. Èrem entre quatre i sis joves. Uns eren uns autèntics “cuentistes” i els altres potser no tant. Però tots coincidíem en el mateix: el fet de no voler fer la mili.

El *sargento doctor*, un jove de “milícies” entra i ens fa partir en dos grups, tot dient-nos:

— *Los que tienen cuento... se los mirará el coronel. Y los que no tienen cuento me los miro yo.... ¡Y los de Tudela que vayan a por el petate!.* (Això de “los de Tudela” era la primera novatada del “cos”...

Jo vaig dir:

—*Pues que me mire el coronel.*

El coronel en qüestió era un militar professional i doctor.

Van seguir a aquell dia quatre més, de revisions, electrocardiogrames, preses de pressió i del pols... Per accelerar el pols, per cert, hi havia diversos sistemes: aixecar una mica els peus, anar al lavabo just abans de la revisió i inflar-te a fer flexions; menjar poc (o res!) per debilitar-te... i agafar consciència i no perdre la concentració. Entre aquests esforços i l'excés de *cupo* que hi havia... La veritat és que no era pas difícil que passés el que va passar: que vaig sortir indemne d'allà, al cap de tres dies!

La primera, primeríssima, trucada que vaig fer va ser per al Jose, per dir-li que m'apuntava de seguida al proper viatge que fes... Que, en aquella ocasió, va ser cap a Sri Lanka.

De fet, va ser el destí qui em va portar a no fer la mili. Resulta que m'havia presentat a milícies de l'aire (per allò de l'uniforme blau, el sou i la qualitat de vida que explicaven que tenien els qui hi estaven)... I no vaig passar l'examen físic. No ho vaig fer, en no poder saltar "el cavall" (el plint). "El cavall" no havia estat pas cap problema al col·legi; però aquí jo no estava al meu terreny, de manera que el meu organisme es va negar a voler saltar "el cavall". Em vaig bloquejar del tot, i ho vaig acabar fent tant i tant malament que vaig interpretar-ho com un missatge que em deia: "Noi, la mili no és pas per a tu!".

FI DE CARRERA D'ENGINYERS INDUSTRIALS. DE BARCELONA A L'ÍNDIA (1975-1981)

Els cinc anys de carrera a Barcelona transcorregueren entre la capital catalana, Girona i el poble selvatà d'Anglès, on viuen els meus pares. Tan bon punt vaig finalitzar els meus estudis, a la sortida de la llicenciatura, vaig decidir, amb quatre amics meus, visitar l'Índia.

Allà em vaig trobar amb la realitat d'un país que, a Occident, pintaven fantàstic i atractiu. Les anades al subcontinent es multiplicaren. Tres mesos més tard tornava a ser a Delhi, aquest cop com a guia de viatge; i així, d'aquesta manera, vaig anar fent diferents contactes que, a la llarga, m'acabarien servint per embarcar-me en l'expedició del Tilicho. Com bé diu Carvalho, a *Los pájaros de Bangkok*: en aquell moment, per a mi, “un cop d'aire a Calcuta era com un constipat a Terrassa”.

Tots aquests factors tingueren una importància cabdal per al posterior desenvolupament de l'expedició que acabà portant un grup de catalans i un francès a fer windsurf al llac Tilicho, el més alt del món (a 4.970 metres d'altitud), situat a l'Himàlaia del Nepal, país petit i neutral situat entre les dues superpotències asiàtiques: l'Índia i la Xina.

D'aquests viatges per l'Índia, paral·lelament, em va sorgir l'esperit de mercadejar amb uns joguets de llauna que no formaven part de les mercaderies habituals que els *hippies* portaven d'allà, com ara roba, sandal, bijuteria i artesanía diversa, i gradualment es va anar convertint en la meua empresa, especialitzada en joguets de llauna d'arreu del món.

ELS PROTAGONISTES

EL PARE DE LA IDEA

Jose Manuel Ojeda, un dels dos guies que m'acompanyà al primer viatge a l'Índia, era un vell coneixedor del país. Enamorat de les coloraines i la vitalitat de les terres del Ganges, tenia el cap ple d'idees, que anaven des d'arribar al Tibet disfressat de monjo lamaista, passant per fer trekking per diversos camins del Nepal acabats d'obrir, fins a buscar tresors en un poblet d'Oscà, armat tan sols amb el detector de metalls, un pa i un pernil.

Era un home emprenedor i aviat s'imaginà combinant dos esports que li agradaven molt, el senderisme i el windsurf, amanits amb un toc d'originalitat. Vet aquí la idea que va tenir: navegar a vela al llac Tilicho, sota el pic del mateix nom.

Deixant de banda la càrrega aventurera que l'empresa podia suposar, també s'assoliria un nou rècord mundial en l'especialitat, ja que aquest rècord fins aleshores havia quedat establert per una expedició americana que, l'any 1977, havia navegat a vela a la llacuna Huallatani, a Bolívia, a una altitud de 4.910 m.

A LA RECERCA D'ALIATS: PIPE MARTI

En Jose Manuel assabentà del seu projecte el seu amic de la infància, Felipe Martí, un advocat que treballava al despatx d'un notari i que, pocs anys abans, havia realitzat la travessia de Barcelona fins a Eivissa a vela, amb una planxa de surf. L'oferta que li va fer el seu amic era tan temptadora que li va costar ben poc de convèncer-lo de participar-hi. Així doncs, els dos companys es capbussaren en el projecte i iniciaren una activitat febril, tot buscant suport material i econòmic, engrescats en aquesta idea. Estaven convençuts que l'aventura seria rendible, si s'explotava posteriorment amb finalitats publicitàries.

Tot seguit s'inicià un període molt poc gratificant: molt voltar per empreses i negocis i pocs resultats positius. Era un pelegrinatge llarg i dur. En els temps actuals les aventures no són gaire ben vistes per les empreses i és molt poca

la gent disposada a hipotecar un milió i mig de pessetes (uns 6.500 euros de l'època, que és el que comptàvem que podia costar el nostre projecte) en una idea com aquesta, amb tan sols la promesa formal que l'estipendi invertit seria recuperat a partir dels reportatges que es farien, un cop resolta l'expedició.

Després de voltar per diferents firmes comercials, els dos futurs aventurers van decidir visitar el Saló Nàutic de 1983. Allà van tenir la sort de conèixer el cap comercial de la multinacional BIC-Marine, dedicada a la fabricació i comercialització de les taules de surf.

UN JOVE EXECUTIU: PHILIPPE LEVREL

El receptor de la nostra idea fou un executiu de trenta anys, afeccionat a l'aventura, que anteriorment ja havia fet la travessa d'Àfrica en Land-Rover i havia residit en diferents països del món, enviat moltes vegades per feina; i, finalment, havia aterrat a la firma francesa. Es deia Philippe Levrel i era

natural de Bretanya. La idea l'atragué ben ràpidament. Les proposicions d'en Pipe (nom amb què col·loquialment coneixíem a Felipe Martí) animaren l'home fins al punt que es mostrà partidari d'inflar el pressupost i d'apuntar-s'hi com a nou expedicionari.

No cal dir que la trobada fortuïta amb en Philippe va ser la salvació del nostre projecte. A partir d'aleshores la part financera quedava coberta i tan sols calia proveir-se de l'equip necessari per afrontar amb èxit l'empresa. S'iniciaren, doncs, múltiples contactes amb cases comercials; gràcies a un treball mecànic i metòdic aviat es van anar recollint fruits: la casa Canon ens deixà les màquines de fotografiar; Monplay, els anoracs; Serval, els sacs de dormir; Rip Curl, els vestits d'aigua per poder navegar a tanta altura; Duarry, la llanxa inflable; Evinrude, el motor; Nike, el calçat...

FERMÍN TARRÉS:
“SEMPRE A PUNT!”

L'esperit Llobató no havia estat mai la meva vocació: excessiva disciplina i esforç matutí, tot i que compartíem molts punts. Allò del primer any, “tant com puc” i el segon “sempre a punt” eren missatges que tenien la seva gràcia i, segurament, estaven carregats de sentit. L'amor a la muntanya, hi era.

Va ser en aquest moment quan jo vaig entrar, directament, a la història del Tilicho 83.

Havia anat alternant aquells dos anys amb freqüents anades i vingudes a l'Índia. Les meves relacions amb en Pipe (també cosí d'en Jose Ojeda), així com el meu coneixement del país, van fer que de seguida m'hi pogués apuntar com un membre més de l'expedició. I se'm va encarregar d'anar a Katmandú, per preparar el terreny.

El d'aquell viatge era veritablement un terreny desconegut. De fet, encara no sabia què volia ser de gran, ara que començava a ser gran. I això, és clar, va representar una oportunitat simpàtica... I amb un gran viatge pagat! (tenint en compte que, en aquells moments, els viatges me'ls finançava personalment i amb gran cost amb els quatre paquets que enviava com a regals als amics, i les vendes que feia per Barcelona del material portat des de l'Índia).

JUAN OJEDA: UNA OCASIÓ AIXÍ NO ES POT PERDRE

Juan Ojeda és el germà d'en Jose Ojeda. Havíem estudiat junts, a Barcelona, la carrera d'Enginyeria Industrial. Vam coincidir tres anys, de tercer a cinquè de carrera; de l'any 1977 al 1980. Aleshores teníem vint i vint-i-tres anys. Ell vivia a Barcelona, des de sempre, mentre que jo alternava diversos pisos d'estudiants; pisos que es convertien en autèntics centres d'operacions durant les dues èpoques d'exàmens que temíem: cap al gener-febrer i cap al maig-juny. Allà intensificàvem els estudis, treballant en equip amb un únic objectiu clar: aprovar! L'interès real per les assignatures podria afirmar, vist en perspectiva, que era secundari, encara que és evident que alguna cosa d'això hi havia, perquè l'elecció de la carrera havia estat ben lliure i sense coaccions per part de ningú.

L'any 1982 vam anar, tots dos junts, a un primer viatge pel nord de l'Índia, un viatge organitzat pel seu germà i que donaria per omplir d'anècdotes un altre llibre (però que ara no toca).

L'any 1983 ell ja estava treballant, a l'empresa del seu pare, acabada la carrera l'any anterior. Però en veure que hi havia l'opció d'apuntar-se a la nostra aventura no va dubtar ni un segon i s'hi va afegir com a quart expedicionari.

Passats els anys podríem dir que ell és, de tots nosaltres, qui més muntanyes ha trepitjat; normalment pels Pirineus, motivat per la seva afició a la caça.

PLANIFICANT L'EXPEDICIÓ

Una vegada trobat el suport econòmic per tirar endavant l'aventura, es plantejaven certs dubtes i reptes a assolir. D'una banda, calia decidir quines dates triàvem per anar a caminar per aquells indrets desconeguts. Per fer-ho, no disposàvem pas de massa informació més que la que proporcionaven alguns llibres d'escaladors i alpinistes que havien anat als Annapurnes, i alguna altra publicació. No cal dir que en aquells temps no existien ni els telèfons mòbils, ni els aparells de GPS, ni les pàgines Google Maps d'Internet, ni les xarxes socials on poder compartir experiències amb altres expedicions anteriors.

Al final, amb la informació recollida, una mica d'aquí i una mica d'allà, vam triar el mes d'octubre.

Val a dir que la tria de les dates era important per tal de facilitar la disponibilitat dels expedicionaris, ja que treballaven en feines diverses; i, encara que més o menys podien adaptar-se, calia ajustar-ho amb encert. La tria de les dates també era molt important perquè, lògicament, estava condicionada per les condicions meteorològiques, les quals havien de fer possible l'aproximació fins al Tilicho, així com pel fet de no trobar l'aigua del llac gelada. Un llac gelat hauria arruïnat tot el projecte. Alhora, també ens havíem d'allunyar si era possible dels monsons, que no ens donessin la llauna i poguéssim fer (eufemísticament parlant) “el nostre cim”.

Conclusió: hi aniríem el mes d'octubre!

Un tema afegit és que hi havia d'haver algú que hi anés un temps abans per organitzar l'expedició sobre el terreny. Havia de ser algú que, bàsicament, tingués temps i ganes de fer-ho; i que, a més de generar confiança i d'haver demostrat un coneixement del terreny i de les particularitats del país i les seves gentes (amb qui s'hauria de negociar i entendre's). Jo ja tenia alguna experiència respecte al fet d'haver de “negociar” per arribar a un bon preu i a acords, gràcies al parell de viatges realitzats, de manera que vaig ser escollit per a desenvolupar aquesta tasca.

ITINERARI DEL TREKKING DEL 4 AL 20 D'OCTUBRE

Dia 4 d'octubre de l'any 83: sortim de Katmandú des de la casa de «Kunga Sherpa», en autobús fins al poble de Dumre.

Segon dia: Dumre (càmping) - Turture (campament).

Tercer dia: Turture (càmping) - Bhoteodar (campament).

Quart dia: Bhoetodar (càmping) - Pangrelu (campament).

Cinquè dia: Pangrelu-Bahudanda (casa).

Sisè dia: Bahuanda-Change (campament).

Setè dia: Change - Bagarshap (casa), 2.100 metres d'altura.

Vuitè i novè dies: aturats a Bargashap per problemes de mal temps.

Desè dia: Bagarshap-Chamé (campament).

Onzè dia: Chamé - Pisang (casa), 3.200 metres

Dotzè dia: Písang-Manang (casa), 3.600 metres

A partir de Manang s'abandonen els pobles coneguts per entrar en una regió completament desconeguda.

Tretzè dia: Manang - Khangsar.

Catorzè dia: Khangsar (campament de muntanya), 4.300 metres.

Dies quinzè, setzè i dissetè: epopeia per arribar a Tilicho.

Divuitè dia: Llac (a 4.920 m) i fins al pas de Mesokantu (a 5.500 m). (Bivac)

Dinovè dia: Mesukantu - Jomoson, 2.800 metres (casa).

Vintè dia: tornada a Pokhara (900 metres) des de Jomosom, en avió.

DECIDIR LA RUTA PER ARRIBAR AL TILICHO

“**A**round the Annapurna” és un trekking de dificultat mitjana, fet actualment per unes 30.000 persones a l’any. Tinc entès que hi ha *lodges* a cada poblet i que és una ruta de caminants de luxe. En aquella època, però, la cosa era més problemàtica, encara que ja era un dels trekkings més atractius i turístics del Nepal.

Per arribar al nostre objectiu podíem anar per l’est dels Annapurnes, pujant pel canó excavat per les aigües del Kali Gandaki (probablement és el més profund de la Terra), passant per una vall que va pujant seguint la llera del riu i envoltat de muntanyes de 7.000 i 8.000 metres d’altitud. La sortida es faria des de Pokhara fins a Jomson, i d’allà caldria pujar fins al pas de Mesokantu (situat a 5.099 metres) per arribar al llac. Vam calcular que trigaríem uns 20 dies. L’opció de l’avioneta per volar fins a Jomsom no es tenia en compte, perquè el preu era excessiu i el volum de les mercaderies que calia traslladar ho feia inoperant. A més, aquesta via tenia el problema de l’accés al llac, si es volia anar per la via directa, ja que hi havia campaments militars per la zona que tocava amb el Mustang, fins llavors tancat d’una manera hermètica a qualsevol estranger (inclosos fins i tot els locals).

Per l'oest, en canvi, el camí s’endevinava més dolç i progressiu, menys agressiu i més atractiu. Calia arribar fins a Manang i d’allà desviar-se del trekking dels Annapurnes, per dirigir-se cap al llac. Aquesta part de la ruta era la més desconeguda per a tots nosaltres, ja que no disposàvem de cap mena d’informació; però vist en els rudimentaris mapes de l’època que vam poder aconseguir, semblava de més fàcil accés.

*A mig camí del recorregut
amb en Juan, en Fermín, en
Philippe i en Pipe, d'esquerra
a dreta.*

L'altra qüestió a planificar era quants dies trigariem exactament a arribar al nostre objectiu, ja que el camí fins al Tilicho no estava prou ben documentat, tot i que el trekking "Around the Annapurnas" sí que ho estava, per totes dues opcions, és a dir, girant cap a la dreta o fent-ho cap a l'esquerra. En qualsevol cas, el que estava clar era que havíem d'arribar a Manang, i d'allà anar fins al llac.

L'opció que ens va semblar més factible va ser anar per Dumre, ja que d'aquesta manera evitaríem el pas de muntanya del Torong La, situat a 5.400 m d'altitud. Una complicació menys.

EL 10 DE SETEMBRE. PREPARATIUS A KATMANDÚ

Així doncs, el 10 de setembre s'iniciava la meva marxa cap al Nepal. Encara que la feina que tenia encomanada no era excessiva, calien més de 15 o 20 dies per enllestir-la: una de les tasques més importants seria la de trobar una agència de trekking que s'encarregués de contractar el xerpa, els portadors i els cuiners; i que, alhora, s'ocupés de tota la logística: el menjar, els permisos de navegació, la carta d'entrada de les planxes de windsurf i els motors (no fabricats al Nepal i, per tant, requerits de permisos especials!) així com la contractació d'un vol interior (val a dir que de dubtosa seriositat!); i, el més important: calia que vetllessin per la seguretat de tota l'expedició.

Vaig contactar amb en Shambu, que havia estat estudiant a Itàlia, subvencionat per una associació muntanyenca del país, i que havia pujat a l'Everest, essent en aquells temps el més jove a aconseguir-ho. Em va generar molta confiança. Era amable i seriós. El problema era que no tenia tot el temps del món i tenia una data concreta de tornada, ja que s'havia compromès a anar al Manaslu amb una altra expedició (em sembla recordar que de Nova Zelanda). En aquell moment no vaig donar més importància a aquest requisit (que, com després veurem, ens acabaria comportant molts problemes, just quan menys en necessitàvem, de maldecaps!).

El risc més gran de la nostra expedició era l'aproximació mateixa, amb tots els estris, fins al llac Tilicho, després de vint dies de marxa per camins i corriols, drets com una perxa de castanyer i totalment aïllats de qualsevol mostra de civilització, fos oriental o occidental.

Fermin Tarres Turon, després de 40 anys, explica i llueix les fotos d'una expedició-trekking feta per l'Himàlaia del Nepal, caminant tot vorejant el massís dels Annapurnes durant mes de 20 dies, sortint de 800 metres sobre nivell del mar i arribant fins als més de 5.000 metres, per un sender variat, sense vehicles al voltant ni ordinadors ni mòbils, però carregats d'il·lusió. I tot per arribar a complir les expectatives del nostre espònsor, el fabricant de planxes de surf BIC-Marine (a part de bolígrafs, encenedors i maquinetes d'afaitar) amb l'excusa d'aconseguir el rècord Guinness de navegació a màxima altura.

Ara, amb el remordiment de no haver-hi tornat més, potser seria un bon moment per fer un cop de cap... Això sí, amb un bon equip mèdic al darrere per tal de poder estudiar les reaccions dels nostres organismes, poc preparats, després de quaranta anys i amb quaranta quilos de més!

“Una aventura de joventut, veritablement intrèpida!” (Enric Soler, editor).

